

[Boligministeren]

9. Det foreslås, at det pålægges kommunerne fremtidig at vurdere, om lejeforhøjelser gennemført i de seneste op til 36 måneder før byfornyelsen er lovlige og skal respekteres ved udmåling af den senere offentlige støtte. I samme forbindelse pålægges det kommunerne at overveje, om der i ejendommen, der skal byfornys, er optaget lån, som ikke helt eller delvis skal respekteres i forbindelse med udmålingen af offentlig støtte.

Herudover er der medtaget ændringer i leje-loven, boligreguleringsloven samt erhvervsleje-loven, som er en følge af de foreslåede regler om selvstændig fastsættelse af lejen i byfornye-de ejendomme i den periode, hvor der ydes eller kunne være ydet offentlig støtte.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om social bistand og den sociale styrelseslov m.v. (Tilkendelseskompetence m.v.).

(Lovforslag nr. L 244).

Forslaget fremsættes som en opfølgning af den delvise udlægning af kompetence til kommunerne vedrørende tilkendelse af forhøjet almindelig og almindelig førtidspension, der trådte i kraft den 1. januar 1992 som følge af lov nr. 399 af 6. juni 1991 om ændring af den sociale styrelseslov og lov om social pension m.v.

Det blev samtidig besluttet, at der skulle tages endelig stilling til spørgsmålet om tilkendelseskompetence m.v. i folketingssamlingen 1991-92. Grundlaget for Folketingets stilling-tagen skulle være et udvalgsarbejde. Der blev derfor nedsat et Førtidspensionsudvalg, der bl.a. skulle vurdere og opstille modeller for udlægning af den fulde tilkendelseskompetence. Udvalgets rapport udkom i februar 1992, hvorfor tidspunktet for revisionen af bestemmelserne om tilkendelseskompetence blev udskudt til folketingsåret 1992-93. Ved lov nr. 350 af 9. juni 1993 blev tidspunktet for revisionen yderligere udskudt til folketingsåret 1993-94.

Førtidspensionsudvalget foreslog ændringer på en række områder, herunder ændringer

med henblik på at fremme den beskæftigelses-mæssige indsats over for særligt udsatte grup-per (aktivering), forslag om forenkling af de nuværende former for førtidspension (forenk-ling) samt forslag om, at kommunerne tillæg-ges den fulde tilkendelseskompetence til at træffe afgørelser om alle former for førtidspen-sion, støtte til etablering af selvstændig virk-somhed og køb af bil efter bistandsloven. Før-tidspensionsudvalget foreslog endvidere, at Den Sociale Ankestyrelse i højere grad skulle følge kommunernes praksis og om nødvendigt tage drøftelser med eller give henstillinger til kommunerne ved afvigende praksis (kompe-tence).

To kommuner har som frikommuner haft kompetence til at tilkende mellemste og høje-ste førtidspension m.v., og erfaringerne herfra har været meget positive. Selv om regeringen i vidt omfang finder Førtidspensionsudvalgets forslag rimelige og meget sammenhængende, mener regeringen, at den endelige beslutning om fuld udlægning af tilkendelseskompetence bør afvente, at flere kommuner opnår erfaring med at tilkende alle typer førtidspension m.v. Førtidspensionsudvalgets øvrige forslag bør derfor også afvente, at der stilles lovforslag om fuld udlægning.

Med dette lovforslag er der mulighed for, at en række kommuner efter ansøgning kan få til-lagt den fulde kompetence til at tilkende alle typer førtidspension samt støtte til etablering af selvstændig virksomhed og køb af bil efter bistandsloven. Herved kan der opnås yderligere erfaringer, før det sidste skridt – den fulde udlægning til alle kommuner – kan tages.

Regeringen finder, at det er vigtigt at frem-me indsatsen for beskæftigelse af bl.a. førtids-pensionister med rimelig resterhvervsevne, og at opmærksomheden lokalt øges om behand-ling af bl.a. ansøgninger om social pension. Derfor foreslår regeringen, at kommuner, der får tilladelse til at få overført den fulde kompe-tence på førtidspensionsområdet, skal nedsæt-te et socialt koordinationsudvalg. Dette udvalg – med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, praktiserende læger m.v. – kan øge ko-ordinationen, den fælles ansvarlighed og ud-viklingen for den forebyggende indsats for per-soner, der er betinget arbejdsdygtige.

Regeringen lægger meget vægt på, at der er tillid til det sociale system, og at der sker en

[Socialministeren]

ligebehandling af borgerne. Derfor indeholder lovforslaget også en udvidelse af Ankestyrelsens praksiskoordinerende funktioner, der bl.a. kan foretages på baggrund af en udvidelse af Ankestyrelsens muligheder for også at optage sager på det sociale område, hvis disse har generel betydning. Endvidere indebærer forslaget, at Ankestyrelsen skal etablere et rådgivende udvalg med repræsentanter bl.a. arbejdsmarkedets parter, invalideorganisationerne og Kommunernes Landsforening, der skal støtte Ankestyrelsens udvidede vejledningsvirksomhed og koordinerende arbejde.

Det anerkendes i praksis, at kommunerne har klageadgang, selv om lovgivningen ikke indeholder bestemmelser herom. Folketingets Ombudsmand anerkender også denne ulovhjemlede klageadgang, men har henstillet, at der sker en lovgivningsmæssig stillingtagen. Lovforslaget indeholder derfor forslag til lovfæstelse af kommunernes klageadgang.

Efter de gældende regler er det alderen på afgørelsestidspunktet, der er afgørende for, om der kan tilkendes en forhøjet almindelig eller en almindelig førtidspension. Det betyder, at sagsbehandlingstiden kan få afgørende indflydelse på størrelsen af den tilkendte pension for en person, der søger om pension kort tid før det 60. år. For at imødegå denne urimelighed foreslår regeringen, at alderen på ansøgnings-tidspunktet skal være afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes.

Som opfølgning af Folketingets vedtagelse af dagsordensforslag nr. D 38 den 1. marts 1994 foreslås, at pensionen kan omregnes med tilbagevirkende kraft i op til 6 måneder på grundlag af ændringer, der medfører forhøjelse af pensionsudbetalingen.

Regeringen har fundet det hensigtsmæssigt at lette administrationen for kommunerne af sager om social pension for personer, der har fast bopæl i udlandet. Hermed lettes også kommunikationen mellem danske myndigheder og personer, der har bopæl i udlandet/udenlandske myndigheder. Det foreslås derfor, at socialministeren fastsætter regler for varretagelse af administration og for overførsel af kommunernes og revaliderings- og pensionsnævnenes kompetence i sager om social pension til Direktoratet for Social Sikring og Bistand.

I overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for reglerne om udbetaling af pension til beboere i plejehjem m.v., er det indeholdt i lovforslaget, at de samme regler om betaling af boligen fra indflytningstidspunktet skal gælde for beboere i beskyttet bolig, ophold i ældreboliger og for beboere i § 79-plejehjem og § 112-institutioner efter bistandsloven.

Lovforslaget indeholder i øvrigt enkelte andre forslag, herunder især teknisk betonedede forslag til præcisering eller justering af bestemmelser i pensionsloven.

Om de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal jeg henvise til lovforslagets bemærkninger.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige og hurtige behandling.

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Hermed tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om sociale ydelser på Færøerne.
(Lovforslag nr. L 245).

Lov nr. 393 af 22. juni 1993 om tilskud til Færøernes hjemmestyre indebar en budgetmæssig forenkling af den tidligere ordning, der på Socialministeriets område bestod af en blanding af bloktilskud og refusioner. Bloktilskuddet, der forhandles for et år ad gangen, administreres nu af Finansministeriet.

Ved forhandlinger mellem den danske regering og det færøske landsstyre den 6. april var der enighed om at nedsætte et dansk-færøsk embedsmandsudvalg, der fik til opgave at gennemføre et udredningsarbejde med henblik på, at der med virkning fra 1. januar 1995 kan iværksættes en ny ordning for bloktilskuddet til Færøernes hjemmestyre. Desuden skulle udredningsarbejdet omfatte overgang til anvendelse af rammelove på Socialministeriets og Sundhedsministeriets områder og en ajourføring af de eksisterende rammelove på Undervisningsministeriets område.

Da bloktilskudsordningen giver hjemmestyret mulighed for en friere tilrettelæggelse af den økonomiske politik, forekommer det naturligt samtidig at give hjemmestyret en øget mulighed for selv at tilrettelægge og tilpasse den færøske sociallovgivning til de særlige færøske forhold.